

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
**MINISTRIA E ARSIMIT
 SPORTIT DHE RINISË**
 QENDRA E SHËRBIMEVE ARSIMORE

PROVIMI I MATURËS SHTETËRORE 2019
ME ZGJEDHJE

Lënda: Gjeografi

Model Testi

Udhëzime për nxënësin

Testi në total ka **60 pikë**.

Testi ka **20 pyetje** me zgjedhje (alternativa) dhe pyetje të tjera janë me zhvillim.

Në pyetjet me zgjedhje rrethoni **vetëm** shkronjën përfori përgjigjes së saktë, ndërsa për pyetjet me zhvillim është dhënë hapësira e nevojshme për të shkruar përgjigjen.

Koha për zhvillimin e pyetjeve të testit është **2 orë e 30 minuta**.

Pikët për secilën kërkesë janë dhënë përfori saj.

Për përdorim nga komisioni i vlerësimit

Kërkesa									
Pikët									
Kërkesa									
Pikët									
Kërkesa									
Pikët									

Totali i pikëve

KOMISIONI I VLERËSIMIT

1.....Anëtar

2.Anëtar

1. Figura është marrë nga një satelit i motit nëpërmjet rrezeve infra të kuqe. Çfarë tregon zona me pjesën më të errët?

1 pikë

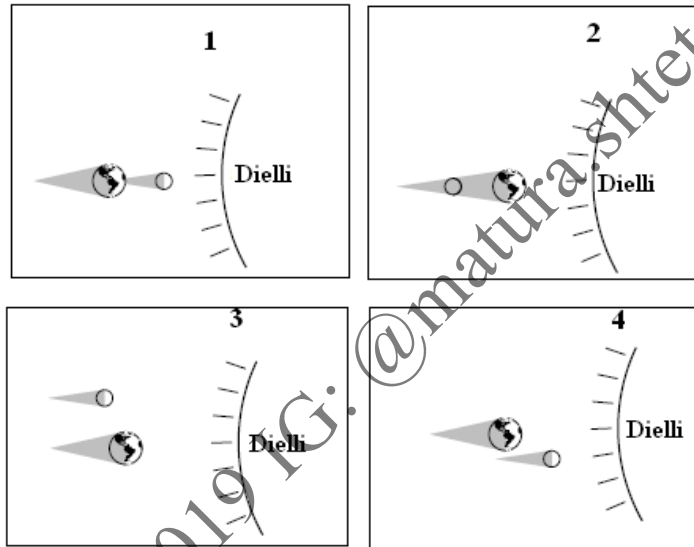
- A) Mbulesë më të hollë të reve;
- B) Rrymat oqeanike;
- C) Hijen e Hënës;
- D) Natën.

2. Cila nga figurat tregon vendosjen e Diellit, Tokës dhe Hënës gjatë një Eklipsi Hënor?

1 pikë

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

3. Figura 1 tregon pozicionin e Tokës përkundër Diellit në një ditë të caktuar të vitit. Pikat nga A në E tregojnë disa vende në sipërfaqen e Tokës. Vija e ndërprerë tregon boshtin e Tokës. Cila nga pjesët e figurës 2 jep në mënyrë të saktë këndin e rënies së rrezeve të Diellit në pikën C?

1 pikë

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

Fig. 1

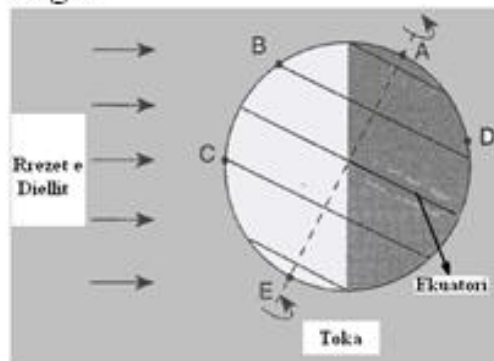
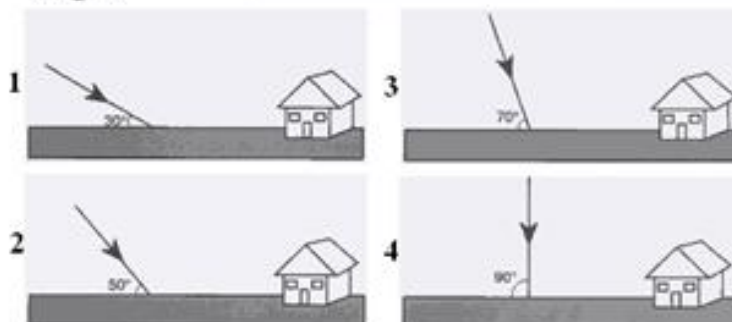
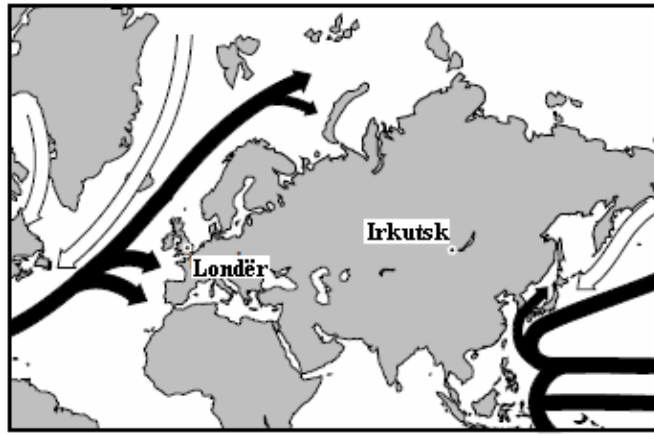

Fig. 2

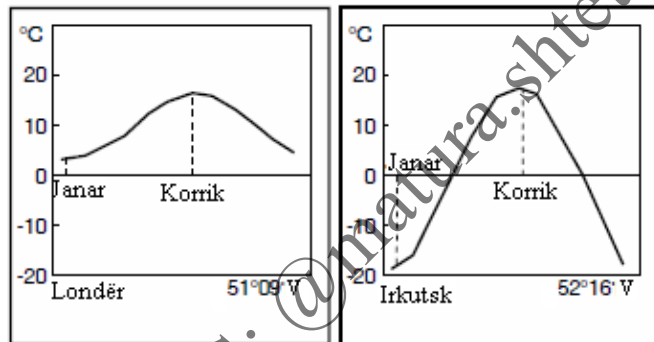
4. Londra dhe Irkutsk gjenden pothuajse në të njëjtën gjerësi gjeografike. Cili është faktori kryesor që qyteti i Londrës ka klimë më të butë se sa qyteti Irkutsk?

- A) Liqeni që ndodhet pranë Irkutsk bën që klima atje të jetë më e ftohtë.
- B) Irkutsk ka më pak bimësi se Londra.
- C) Rrymat e ngrohta oqeanike ndikojnë në zbutjen e klimës në Londër.
- D) Malet e lartë pranë Londrës bllokojnë rrymat e ftohta të depërtojnë në qytet.

1 pikë

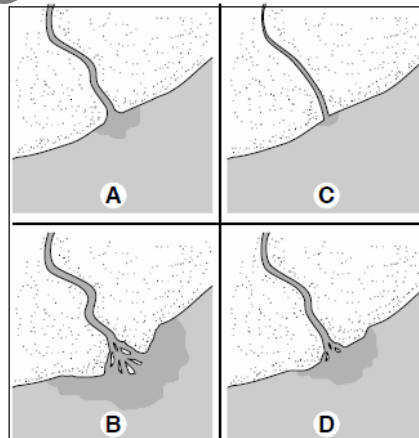
← Rryma oqeanike të ftohta ← Rryma oqeanike të ngrohta
Temperaturat mesatare mujore

5. Faza e fundit e formimit të deltës lumore pasqyrohet në figurën e emërtuar me shkronjën:

- A) A
- B) B
- C) C
- D) D

Formimi i deltës lumore

1 pikë

6. Cilën nga vetitë fizike të mineraleve përcakton Shkalla e Mosit?

- A) Ngjyrën;
- B) Fortësinë;
- C) Shkëlqimin;
- D) Dendësinë.

1 pikë

7. Cilin nga proceset gjeologjike tregon figura e dhënë?

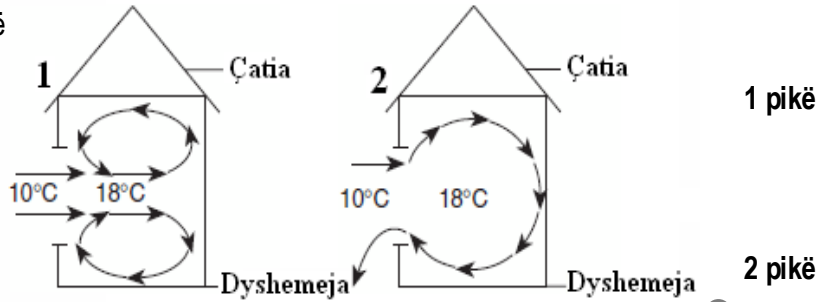
- A) Shkëputjen tektonike;
- B) Tjetërsimin fizik;
- C) Metamorfizmin;
- D) Rrëshqitjen.

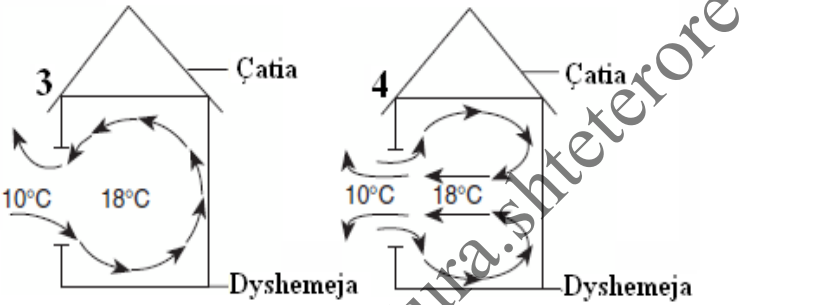
1 pikë

8. Në një ditë pa erë, temperatura e ajrit jashtë shtëpisë është 10°C, ndërsa brenda shtëpisë është 18°C.

a) Cila nga figurat e paraqet në mënyrë të qartë modelin e qarkullimit të ajrit, nëse dritarja e shtëpisë është e hapur?

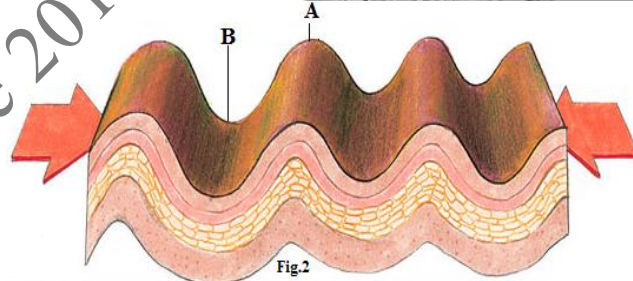
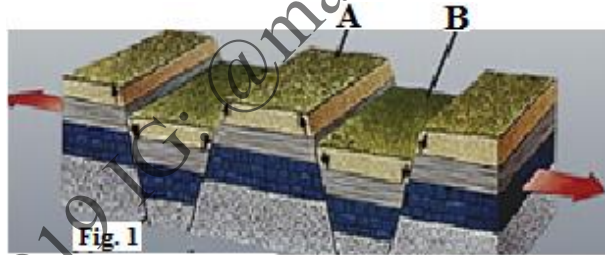

b) Argumentoni përgjigjen tuaj.

9. Korja tokësore përfshihet nga lloje të ndryshme lëvizjesh.

a) Emërtoni format e relievit që formohen nga lëvizjet e kores tokësore që përfaqësojnë shkronjat A në figurën 1 dhe në figurën 2.

Për figurën 1

Shkronja A: _____

Për figurën 2

Shkronja A: _____

b) Çfarë kanë të përbashkët këto lloj lëvizjesh?

c) Identifikoni një ndryshim midis këtyre lloj lëvizjeve.

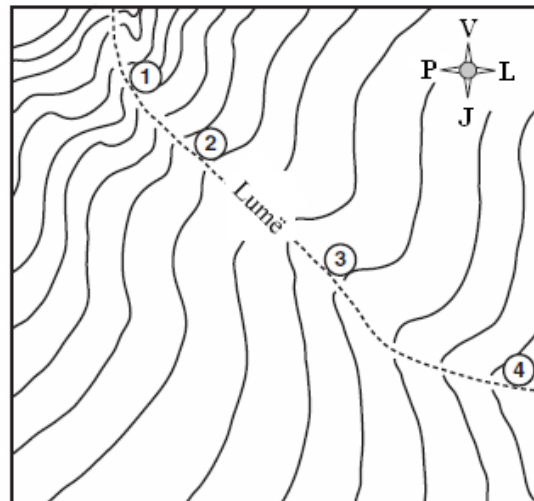
10. Vëzhgoni me kujdes hartën e dhënë dhe përcaktoni:

a) Llojin e hartës.

b) Në cilën pikë rrjedh lumi më shpejt? Jepni një argument për të mbështetur përgjigjen tuaj.

Lumi rrjedh më shpejt në pikën: _____

Argumenti: _____

11. Shkëmbinj të ndryshëm, në varësi të përbërjes së tyre dhe kushteve në të cilët ata ndodhen, formojnë peizazhe të ndryshme.

a) Emërtoni llojin e peizazhit në figurën e mëposhtme. **1 pikë**

b) Identifikoni tre nga kushtet në të cilat mund të ndodhë formimi i një peizazhi të tillë. **3 pikë**

c) Çfarë duhet të marrin në konsideratë ndërtuesit kur ndërtojnë në këto zona? **1 pikë**

12. Rruga e cila lidhte Durrësin me Dibërën e Madhe ishte: **1 pikë**

- A) rruga e Arbrit;
- B) rruga e Vjosës;
- C) rruga e Drinit;
- D) rruga e Veriut.

13. Medvegja është një nga krahinat e trevave shqiptare, që ndodhet në përbërje të: **1 pikë**

- A) Serbisë;
- B) Kosovës;
- C) Malit të Zi;
- D) Ish R.J. të Maqedonisë.

14. Vendbanimet shqiptare në formën e kalave janë karakteristike për periudhën e: **1 pikë**

- A) Antikitetit;
- B) Mesjetës;
- C) Mbretit Zog;
- D) Luftës së Dytë Botërore.

15. Rajoni me sipërfaqen më të madhe në Republikën e Shqipërisë është:

1 pikë

- A) Rajoni Verior – Verilindor;
- B) Rajoni Perëndimor;
- C) Rajoni Juglindor;
- D) Rajoni Jugor.

16. Dendësia më e madhe e popullsisë në trevat shqiptare është në:

1 pikë

- A) Shqipëri;
- B) Kosovë;
- C) Trevat shqiptare në Mal të Zi;
- D) Trevat shqiptare në Maqedoni.

17. Një nga pasojat sociale të pabarazisë së zhvillimit në Shqipëri është:

1 pikë

- A) mbipopullimi;
- B) ndotja e mjedisit;
- C) lindjet e pakta;
- D) ndërtimet joformale.

18. Fotoja tregon pamje nga një zonë, ku kanë ndodhur rrëshqitje të dherave.

a) Në cilët lloj shkëmbinjsh ndodhin rrëshqitjet?

1 pikë

b) Identifikoni dy shenja paralajmërimi në zonat ku ndodhin rrëshqitjet.

2 pikë

19. Krahasoni veçoritë e zhvillimit ekonomik në RSH në periudhën 1945 – 1990 me atë të pas viteve '90 të shek. XX. Gjeni tre ndryshime mes tyre.

3 pikë

Ekonomia në periudhën 1945-1990	Ekonomia pas viteve '90
1.	1.
2.	2.
3.	3.

20. Republika e Shqipërisë ndahet në katër rajone gjeografikë.

- a) Në hartën fizike të Shqipërisë përcaktoni (me stilolaps, me përafërsi) vijën e kufijve të rajoneve gjeografikë të Republikës së Shqipërisë.
- b) Cili është kufiri jugor i Rajonit Verior-Verilindor?
- c) Përcaktoni llojin e shkëmbinjve që mbizotëron në Alpet Shqiptare.
- d) Identifikoni një nga pjesët përbërëse të rajonit Verior-Verilindor që përbëhet kryesisht nga shkëmbinj magmatikë.
- e) Në cilat zona të Alpeve Shqiptare është vendosur më shumë popullsia? Jepni një nga arsyet.

1 pikë

1 pikë

1 pikë

1 pikë

2 pikë

21. Hinduizmi është besim fetar:

- A) universal;
B) etnik;
C) tribal;
D) evropian.

1 pikë

22. Rreth $\frac{1}{4}$ e territorit të Evropës përbëhet nga:

- A) fusha;
B) kodra;
C) pllaja;
D) male.

1 pikë

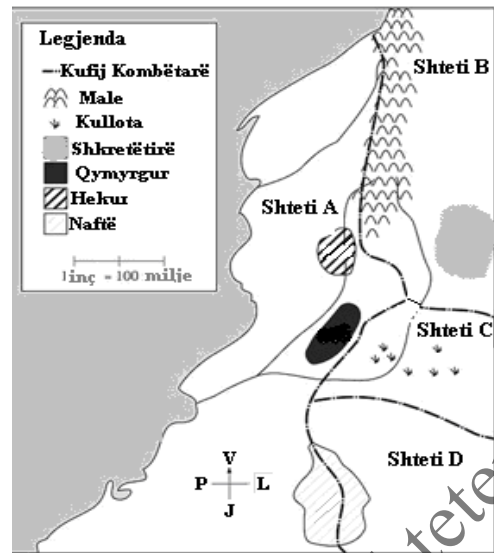
23. India është pjesë e rajonit të:

- A) Azisë Lindore;
B) Azisë Jugore;
C) Azisë Juglindore;
D) Azisë Qendrore.

1 pikë

24. Duke u bazuar në figurën e dhënë, cilët shtete janë më të predispozuar për të pasur konflikt lidhur me pasuritë natyrore që zotërojnë?

- A) Shteti A dhe shteti D;
 B) Shteti C dhe shteti D;
 C) Shteti A dhe shteti B;
 D) Shteti B dhe shteti C.

1 pikë

25. Numri 4 në hartën e mëposhtme tregon:

- A) lumin Shën Lorenc;
 B) lumin Rio Grande;
 C) lumin Kolorado;
 D) lumin Kolumbia.

SHITETET E BASHKUARA TË AMERIKËS DHE KANADAJA

1 pikë

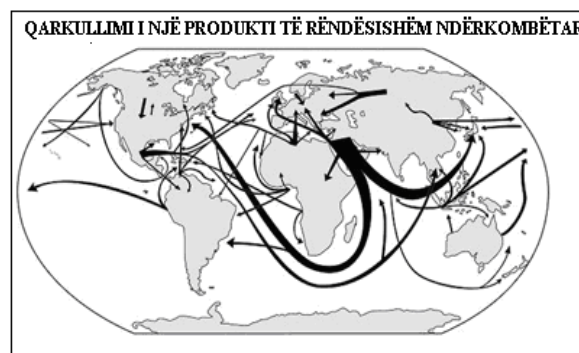
26. Japonia shet makina në SHBA, vetë SHBA eksporton teknologjinë e lartë në Arabinë Saudite dhe Arabia Saudite eksporton naftë në Japoni. Cili është përfundimi i saktë që mund të jepet për këtë fjali? 1 pikë

- A) SHBA është eksportuesi kryesor botëror.
 B) Arabia Saudite kontrollon pjesën më të madhe të burimeve natyrore.
 C) Shumë vende në botë janë të specializuara vetëm në një lloj eksporti.
 D) Vendet në botë janë ekonomikisht të ndërvarrura nga njëra – tjetra.

27. Qarkullimi i cilit produkt të rëndësishëm është pasqyruar në hartën e mëposhtme?

- A) Diamantit;
 B) Tekstil;it;
 C) Miellit;
 D) Naftës.

1 pikë

28. Vëzhgoni me kujdes tabelën e mëposhtme. Ajo tregon parashikimet për rritjen e popullsisë mbi moshën 65 vjeç. Mosha mesatare e popullsisë në vendet e përzgjedhura po rritet ndjeshëm.

Shtetet	Pop. mbi 65 vjeç, në % - viti 2000	Pop. mbi 65 vjeç, në % - viti 2050
Belgjika	17	28
Danimarka	15	24
Japonia	17	32
Rusia	13	25
Ukraina	14	27
Britania e Madhe	16	25

a) Nxirni dy arsye pse moshë mesatare e popullsisë në vendet e përzgjedhura po rritet ndjeshëm. 2 pikë

Arsyeja 1 _____

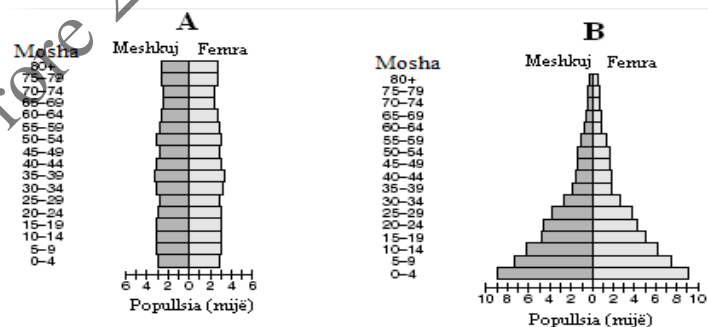
Arsyeja 2 _____

b) Identifikoni një pasojë sociale të vendeve që vuajnë nga plakja e popullsisë. 1 pikë

c) Identifikoni një pasojë ekonomike të vendeve që vuajnë nga plakja e popullsisë. 1 pikë

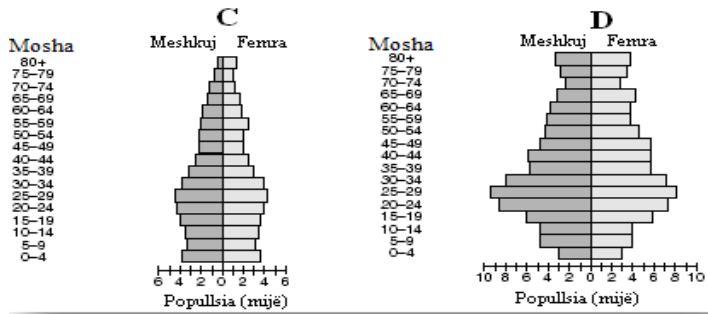
29. Figura e mëposhtme tregon piramidat moshore të popullsisë së shteteve të ndryshme.

a) Cila është piramida moshore që tregon një rritje të shpejtë të popullsisë?

1 pikë

b) Jepni tre argumente për të mbështetur përgjigjen tuaj.

3 pikë

c) Për cilat vende është karakteristike piramida moshore që ju zgjidhet në kërkesën a)? 1 pikë

Shënim: Këto faqe mund të përdoren nga nxënësi për shënime, por nuk do të vlerësohen.

FB: Matura Shtetërore 2019 IG: @matura.shteterore

FB: Matura Shtetërore 2019 IG: @matura.shteterore